Dosar nr. 5553/2/2010

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 2776
Şedința publică de la 6 aprilie 2011
Curtea constituită din:
Preşedinte PETROVICI CRISTINA
Grefier MOLDOVEANU CARMEN

Pe rol fiind pronunțarea asupra acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul MAIER ALEXANDRU.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în şedința publică de la 2 martie 2011, susținerile fiind consemnate în încheierea de şedință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera şi pentru a da posibilitate părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea cauzei la 9 martie 2011, 16 martie 2011, 23 martie 2011, 30 martie 2011 şi apoi la 6 aprilie 2011, când a pronunțat următoarea hotărâre:

CURTEA,

Asupra actiunii in contencios administrativ de fata:

La data de 22.06.2010 s-a inregistrat sub nr. 5553/2 cererea reclamantulului CNSAS care a chemat în judecată pârâtul MAIER ALEXANDRU pentru ca, prin sentința ce se va pronunța, să se constate calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

În fapt, reclamantul arată că prin cererea nr. P 2835/05/07.12.2005, adresată C.N.S.A.S. de către Asociatia Foştilor Deținuți Politici - Filiala Mureş se solicita verificarea, în temeiul fostei legi 187/1999 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea securității ca poliție politică, în ceea ce îl priveşte pe domnul MAIER Alexandru, la data cererii membru în conducerea Asociației Foştilor Deținuți Politici - Filiala Mureş

Ținând cont de faptul că la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, verificările prevăzute de lege, demarate în urma solicitării invocate, se aflau în derulare, potrivit art. 33 alin. 1, precum şi potrivit prevederilor art. 3 lit. y din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității, aprobată cu modificări şi completări prin

Legea nr. 293/2008, cererea formulată de către Asociația Foștilor Deținuți Politici - Filiala Mureș este legală.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/2353 din 31.07.2009, domnul MAIER ALEXANDRU a fost recrutat inițial la data de 11.11.1956, sub numele conspirativ <POPP EMIL>, pe bază de material compromițător. în 1957 se propune abandonarea domniei sale deoarece a destăinuit legăturile cu organele de Securitate, primindu-se ordin pentru arestarea sa. în 1962, aflat în detenție la Penitenciarul Gherla, domnul MAIER este recrutat, sub numele conspirativ <CALISTRAT MIHAI> pentru încadrarea informativă a spitalului penitenciarului, considerat punct vulnerabil, în 1963, fiind analizată activitatea informativă a pârâtului se propune „grațierea de restul pedepsei ce mai are de executat", fapt ce are loc la data de 13.04.1964 (vezi R 297938, vol. 1, f. 89).

Deoarece a manifestat dorința de a colabora în continuare cu organele de Securitate, „a fost predat tov. maior .... de la Reg. MAI. Mureș Autonomă Maghiară pentru a lucra în continuare în libertate". Ca urmare a preluării în legătură, după punerea în libertate, în 1964, „cu sprijinul organelor de securitate a fost plasat la Combinatul CIA. din Târgu Mureș, pe lângă specialiștii străini ce lucrau acolo". Deoarece în 1966 domnul MAIER era elev la Școala tehnică sanitară, reușind să-și creeze un anturaj corespunzător, se propune utilizarea sa pentru culegerea de informații în cadrul respectivei școli. Perioada de colaborare 1966 -1973 este caracterizată de un aport informativ mai scăzut. Astfel, după decembrie 1966 când există ultima analiză a activității pe linia muncii de securitate, pârâtul reușește să termine Facultatea de Medicină din Târgu Mureș, iar în 1970 apare încadrat medic la Valea Largă, între aprilie 1972 - decembrie 1972 a fost în afara legăturii cu ofițerii de securitate. Acest lucru se datorează faptului că în martie 1972 „a fost pus sub urmărire penală pentru provocare de avort. în faza cercetării, colaboratorul a apelat la sprijinul organelor de securitate dar nu s-au făcut demersuri pentru a-l ajuta".

Legătura constantă a fost reluată din decembrie 1972, sub numele conspirativ <POP EMIL>. Colaborarea pârâtului cu organele de securitate, sub ambele nume conspirative, a fost menținută până în 1987 când „a fost reținut și cercetat de către organele de miliție pentru săvârșirea infracțiunii de avort". Potrivit consemnărilor ofițerilor de securitate, la data de 15.10.1987 s-a comunicat că MAIER Alexandru este folosit pe timpul detenției în activitatea informativă". Acest lucru este confirmat și prin documentele existente în dosarul de urmărire informativă nr. 168108 (f. 76), al cărui titular este.

Reclamantul a mai aratat ca pârâtul figurează în dosarul penal nr. P 342 (vol. 4, lot. 1) referitor la ancheta membrilor Organizației subversive „Comitetul Național de Eliberare", fiind anchetat informativ împreună cu alte persoane. De asemenea, figurează ca sursă și în dosarul R 251209, dosar de grup care cuprinde documente referitoare la agenții abandonați. Astfel, în vol. 2, f. 14-15 a acestui dosar se regăsește „tabel cuprinzând un număr de /.../ condamnați contrarevoluționari, agenți ai organelor MAI., propuși pentru grațierea totală a

restului pedepsei ce o mai au de executat". în acest document, emis de Direcția Anchete Penale se consemnează că „prin sentința nr. 1203 din 03 iulie 1957 a Tribunalului Militar al Regiunii a III-a Militare Cluj, confirmată prin Decizia nr. 483 din 07 septembrie 1957 a Tribunalului Suprem, Colegiul militar", domnul MAIER a fost condamnat la 12 ani temniță grea pentru săvârşirea infracțiunii de uneltire contra ordinii sociale", pedeapsa urmând să expire la 14 ianuarie 1969.

Deoarece „a furnizat material informativ de valoare" a fost grațiat în 1964.

Referitor la împrejurarea că o parte din materialele informative pe care se bazează acțiunea sunt furnizate în detenție, 1962-1964, reclamantul a apreciat că asupra acestora nu operează condițiile arătate în cuprinsul tezei a II-a a art. 2 lit. b) care ar duce la exonerarea persoanei verificate de reținerea calității de colaborator al Securității. Potrivit acestei teze, pentru ca informațiile furnizate să nu fie luate în considerare este necesar ca, în mod cumulativ, datele puse la dispoziția Securității să fie cuprinse în „declarații, procese-verbale de interogatoriu sau de confruntare" şi ca acestea să nu se refere decât la „cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată". Respectivele condiții se referă la o situație de excepție - în care definiția enunțată de prima teză a articolului nu se aplică - şi sunt, în consecință, de strictă interpretare.

Pe de o parte, informațiile trebuie furnizate de către o persoană aflată sub anchetă. Relația dintre sursa informației şi cel ce o primeşte ar trebui să fie ca de la anchetat la anchetator şi să vină ca răspuns la întrebările celui din urmă. In această ipoteză la care s-a referit legiuitorul, furnizorul informației se găseşte, din punct de presiunea psihologică a unei anchete, iar din punct de vedere obiectiv în imposibilitatea de a ocoli subiectele impuse de anchetator. In speță, nu suntem nicidecum în această ipoteză. Domnul MAIER Alexandru primise din partea Securității misiunea de a urmări discuțiile dintre medicii deținuți. Mai important, domnul MAIER avea posibilitatea de a hotărî ca o anumită discuție la care a asistat să fie prezentată Securității, iar alta nu, ca o anumită atitudine a unui coleg să ajungă la cunoştința Securității, iar alta nu, ca o anumită persoană să fie menajată de notele informative, în timp ce atitudinile anticomuniste ale alteia să fie prezentate amănunțit şi repetat, expunânând-o pe aceasta din urmă la represalii din partea gardienilor. O asemenea speță este cu totul străină de situația unui anchetat, la care face trimitere expres legiuitorul.

Dacă legiuitorul ar fi dorit să excludă foştii deținuți politici din rândul persoanelor avute în vedere prin definiția dată de art. 2 lit. b, ar fi arătat expres că acestea nu sunt avute în vedere şi nu ar fi cerut îndeplinirea unor condiții în plus pentru excludere, cum ar fi aceea ca informațiile să se refere strict la cazul celui ce furnizează informația, iar nu la cazurile altor persoane.

Prin prisma celor expuse anterior, nici calitatea de urmărit, concomitentă, în intervalul 1964-1987, cu cea de colaborator, nu se circumscrie ipotezei de exonerare prevăzută de legiuitor.

Paratul a semnalat a semnalat organelor de securitate, în perioada detenției cuprinsă între 1962-1964, o amplă şi realistă caracterizare a condamnaților contrarevoluționari. Reclamantul a considerat că întruneşte condiția impusă de

legiuitor materialul referitor la V.D., care relata că directorul expoziției franceze ce a avut loc în capitală în 1957, i-ar fi făcut cadou câteva cărți care nu apăreau la noi în țară, cea mai importantă fiind aceea care tratează despre contrarevoluția din Ungaria din 1956. După părerea acestuia acea carte reflectă „adevărata față a celor petrecute acolo". în același context, V.D. „a afirmat că în urma expoziției franceze a fost inaugurată expoziția cărții sovietice, la care nu s-au prezentat vizitatori și autoritățiie ar fi fost nevoite să aducă la expoziție obligatoriu armata și școlile". în același material se consemnează și relatarea pârâtului despre deținutul P.l, care „își manifestă neîncrederea față de realizările regimului R.P.R., arătând că toate construcțiile pe care le-a ridicat actualul regim n-ar fi decât praf în ochii lumii și că la primul cutremur ele s-ar dărâma" (R 297938, voi. 1, f. 10-12). Din aceeași perioadă a semnalat și despre activitatea ostilă a deținuților „C.G și D.I". Faptul că, în perioada colaborării cu organele securității din penitenciar, pârâtul a respectat motivul recrutării, furnizând, așa cum s-a consemnat, materiale cu valoare operativă în raport ce sarcinile primite la recrutare, fiind folosit în supravegherea informativă a deținuților „Dl, M.L., T.l." o dovedește și recompensarea acestuia. Astfel, „agentul a fost stimulat materialicește prin alimente și țigări". Nu în ultimul rând, tot datorită materialului informativ de valoare furnizat, a fost propus pentru grațierea de restul pedepsei ce mai are de executat. Ca urmare, la data de 13.04.1964 Consiliul de Stat al R.P.R. a realizat acest lucru. Și după detenție, pârâtul a continuat colaborarea cu organele de Securitate, furnizând informații din mediile unde a fost dirijat. Astfel, unele materiale olografe se referă la legăturile dintre persoane din anturajul său cu cetățeni străini în scopul de a-și facilita emigrarea.

In acest sens reclamantul a invocat, notele informative referitoare la dr. N.Z. (idem, vol. 2, f. 8) care pe fondul unor discuții i-a dat numele unei persoane care „ține permanent legătura cu cei care au plecat din oraș", DUI <RADIOLOG>. în același sens și materialul olograf din 21.09.1973, în care semnalează discuția purtată cu mama unui medic rămas ilegal în străinătate. Aceasta, relatând pârâtului veștile de la fiul ei, afirmă că „nu îi pare deloc rău că a plecat" și îl roagă pe informator să-i găsească pe cineva care să-i ducă peste graniță diploma de medic și alte acte pe care băiatul i le solicită" (idem, vol. 2, f. 22). In consemnările ofițerului pe marginea cestui material se precizează că la indicația securității sursa a contactat-o pe mama fugarului, urmând ca pe viitor, dacă condițiile îi vor permite, pârâtul să intre în legătură de corespondență cu fugarul. Ca urmarea a celor semnalate, se propune „interceptarea corespondenței interne și externe". Un material similar este furnizat la data de 26.04.1974 (idem, voi. 2, f. 26). Acesta se referă la numita K. K. „care a făcut recent o căsătorie de formă cu un arhitect din Tg. Mureș /.../ de care în viitorul apropiat va divorța, numai pentru motivul ca acesta să poată pleca din țară", și care s-a confesat sursei că „intenționează să facă o excursie în R.F.G., de unde nu se va mai întoarce". Informațiile cuprinse în acest material au fost raportate conducerii Serviciului 1 din cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Mureș. în același sens, referindu-se la legăturile din străinătate, în afara cadrului oficial, sau

intenții de evaziune sunt și materialele informative din voi. 2, f. 10-12,18, 27, 73. O altă categorie de note informative se referă la starea de spirit a diverselor categorii socio-profesionale din comuna Șincai. Astfel, la data de 09.09.1986 (voi. 2, 68) pârâtul relatează despre „ura tacită" existentă între familiile de români și de unguri din comuna Șincai. Pe acest fond, semnalează că „sunt speriați de ziua de mâine, lipsa în primul rând a pâinii și a nutrețului pt. animale. Se aduce de două ori pe săptămână pâine în comună /.../ dar calitatea ei în ultima vreme lasă de dorit /.../ In cazul când acești oameni nu vor avea pâine asigurată, vor refuza să lucreze, adică o grevă tacită /.../ Populația maghiară din comună are rude în Ungaria de unde primește cele ce are nevoie /.../ își pun întrebarea pe față de ce acolo se găsește și aici nu. Este o situație penibilă dar reală".

Reclamantul a apreciat că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de "colaborator al Securității". Astfel, informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, se refereau la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Această condiție este asigurată deoarece, informatiile furnizate conțin referiri clare la atitudini considerate la acel moment ca fiind potrivnice regimului.

De asemenea, informațiile au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, prin aceste acțiuni, s-a îngrădit dreptul dreptului la viața privată prevăzut art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, a dreptului la libera circulație, art. 13 Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 12 Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice).

In drept, actiunea a fost intemeiata pe dispozitiile art. 3 lit. y, art. 2 lit. b, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1, art. 33 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În susținerea acțiunii, reclamantul a administrat proba cu înscrisuri, acestea fiind depuse la 17.01.2011.

La 13.01.2011 s-a inregistrat o cerere de catre parat care a expus situatia prin prisma celor traite in perioada respectiva.

La 2.03.2011 paratul a trimis o cerere prin care invederat ca din motive medicale nu se poate prezenta.

Analizând actele si lucrarile dosarului, instanța reține următoarele:

Având în vedere că pârâtul era membru in conducerea unei asociatii, fapt necontestat de parat s-a demarat procedura de efectuare a verificarilor.

Astfel, in conformitate cu prevederile art. 5 al. 5 prin raportare la art. 3 lit y din OUG nr. 24/2008, reclamantul a verificat daca se poate retine ca paratul a fost lucrator sau colaborator al Securitatii.

Urmare a acestor verificări, reclamantul a întocmit nota de constatare nr. nr. DI/I/2353 din 31.07.2009, în temeiul căreia a sesizat instanța cu prezenta acțiune, depunând la dosar înscrisurile identificate în arhiva ce a aparținut fotei Securități, privitoare la pârât.

Din analiza acestor înscrisuri, rezultă că a fost identificat, cu privire la pârât, dosarul nr. R 297938, titular Maier Alexandru.

Paratul in anul 1956 a fost recrutat de catre organele de Securitate ca agent deoarece nu aveau in randul studentilor de la IMF Tg. Mures din anul de studii din care facea parte paratul, persoane „care sa poata semnala orice eveniment si pe elementele reactiuonare, nationaliste.

Recrutarea a avut loc in contextul evenimentelor din RP Ungaria (referatul de la filele 56-58).

Dupa ce a fost abandonat, in anul 1962 a fost din nou recrutat, in timp ce se afla in executarea pedepsei in Penitenciarul Gherla pentru supravegherea informativa a detinutilor internati in spitatul penintenciar (filele 62-65, 66-68 din dosar).

A semnat angajamente de colaborare la 11.11.1956 (fila 69) si respectiv 13.08.1962 (fila 70).

In notele de la filele 83-85 se arata modalitatea in care se realiza legatura intre organele de securitate si parat.

Din cele doua angajamente reiese ca paratul a avut doua nume conspirative de colaborator, Pop Emil si Calistrat Mihai.

Din nota infromativa de la fila 162 reiese ca paratul a adus la cunostinta organelor de securitate ca numitul ME intretine relatii cu familia unui specialist italian, intalnindu-se in mod regulat.

Paratul a fost instruit pentru a da informatii despre preocuparile si comentariilor intelectualilor mai ales cu ocazia diferitelor evenimente interne sau internationale, asa cum reise din nota din 28.12.1976 (fila 203 din dosar).

Paratul a furnizat informatii organelor de securitate cu privire la viata personala a unui mare numar de persoane, legaturile acestora cu cetateni straini, ori fosti cetateni romani.

Despre numita R.M a declarat ca a fost vizitata de un cetatean vest german in vederea incheierii unei eventuale casatorii cu acesta (fila 242).

Despre vizitele si legaturile cu cetateni straini, reclamantul a furnizat informatii Securitatii si prin notele informative din 14.05.1973, 12.07.1973, 21.09.1973.

Tot astfel a relatat ca numita K,.K, intentioneaza sa faca o excursie in RFG, de unde nu se va mai intoarce (fila 260).

In acelasi context este si nota furnizata de parat la 17.11.1984 prin care a facut expuneri largi cu privire la persoanele cu care paratul s-a intalnit in casa cumnatului sau.

Sub aspectul constatarii calitatii de colaborator al Securitatii nu are relevanta modalitatea in care a fost obtinut angajamentul de colaborare ci caracterul si continutul informatiilor furnizate de reclamant Securitatii.

Astfel potrivit art. 2 lit b din OUG nr. 24/2008 colaborator al Securitatii este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului".

De asemenea in continuare se prevede ca: „Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele şi documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe".

Asadar legea a prevazut doar doua situatii de natura a inlatura calitatea de colaborator al Securitatii una cand persoana a furnizat informatiile in timpul unei anchete sau a unui proces penal si cea de-a doua in cazul in care persoana care a furniziat informatiile nu implinise 16 ani.

Nici una din aceste doua situatii nu poate fi retinuta in speta.

A fost obtiunea legiuitorului de a retine ca motive de inlaturare a calitatii de colaborator numai furnizarea informatiilor in cursul unor anchete sau procese.

De asemenea se retine ca activitatea paratului a fost apreciata de organele de securitate, in mai multe randuri acestea propunand recompensarea si stimularea sa conform referatelor si chitantelor de la filele 88-96.

Din analiza materialelor operativ-informative, rezultă că actiunea este intemeiata.

Potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 colaboratorul Securității este definit ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile şi atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului".

Din conținutul înscrisurilor anterior analizate, rezultă că sunt îndeplinite condițiile art. 2 lit. b, pentru ca pârâtul să fie considerat colaborator al fostei Securitāți.

Paratul a furnizat informatii privind numeroase persoane cu privire la legaturile acestora cu cetateni straini, la eventuale intentii de a parasi tara.

Legea sanctioneaza atitudinea de denuntare a unor activități şi atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist.

Regimul totalitar considera potrivnica acestuia orice parasire a tarii, deoarece astfel se demonstra ca societatea bazata pe doctrina comunista nu era nici pe de parte una perfecta, asa cum incerca sa se sustina, si cauza nemultumiri care in multe cazuri culminau cu parasirea tarii in mod legal sau nu.

Informatiile despre diferitele persoane au vizat ingradirea dreptului la viata privata prin aspectele semnalate, precum si a celui la libera circulatie.

Pe cale de consecinţă, pentru considerentele mai sus expuse, în temeiul art. 11, rap. la art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, va admite acţiunea şi va constata că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acţiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII , cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab nr. 55 – 57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul MAIER ALEXANDRU, domiciliat în municipiul Târgu Mureş, str. Prieteniei nr. 26, ap. 2, jud. Mureş.

Constată calitatea de colaborator al Securităţii în ceea ce-l priveşte pe pârâtul MAIER ALEXANDRU, născut la data de 25.03.1934, în Târgu Mureş, jud. Mureş.

Cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, astăzi, 06.04.2011.

PREŞEDINTE,
CRISTINA PETROVICI

GREFIER,
CARMEN MOLDOVEANU

RED.CP (4 EX)

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 5593/2/2010 se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF

